

ภูมิหลังทาง เศรษฐกิจ

ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว เป็นปัจจัยอย่างหนึ่งที่ทำให้การดำเนินชีวิตของแต่ละครอบครัวมีความแตกต่างกันออกไป ครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีกว่า ย่อมจะเลี้ยงดูบุตรได้ดีกว่าครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจยากจน เพราะความพอเพียงของรายได้มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับการเลี้ยงดูบุตร คนที่มีรายได้ดีย่อมจะให้การเลี้ยงดูบุตรได้ดีกว่าคนที่มีรายได้ต่ำกว่า โดยเฉพาะคนจนซึ่งขาดทั้งเงินและอำนาจซื้อ ในการเลือกอาหารให้เหมาะสมกับฐานะของตนก็มักเป็นผู้มีภาวะโภชนาการอยู่ในเกณฑ์ต่ำ³⁹ ฉะนั้น อาจกล่าวได้ว่าฐานะทางเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดกับสุขภาพอนามัย เพราะในสังคมที่คนส่วนใหญ่มีฐานะยากจน ย่อมจะมีโรคภัยไข้เจ็บเกิดขึ้นได้ง่าย เช่น ประชาชนในชนบทส่วนใหญ่ ต้องประสบกับภาวะขาดอาหารอยู่เป็นจำนวนมากน้อย โดยเฉพาะโปรตีน ไรโบฟลาวิน ไทอามีน เหล็กและแคลเซียม เพราะประชาชนเหล่านี้ยากจนมีรายได้ไม่เพียงพอจะซื้ออาหารที่มีคุณค่าต่อร่างกายได้⁴⁰ และจากการศึกษาของ Woolf พบว่าครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ ทำให้อาหารเพื่อบำรุงร่างกายของทารกมีไม่เพียงพอและเป็นเหตุสำคัญที่สุดที่ทำให้อัตราการตายของทารกอยู่ในระดับที่สูง⁴¹

39 Interdepartmental Committee on Nutrition for National Defense Nutrition Survey: The Kingdom of Thailand (U.S. Government Printing Office, 1962), p.1

40 ณ แสงสิงแก้ว, "การพิจารณาปัญหาประชากรของประเทศไทยในแง่การสาธารณสุขและการแพทย์", การสัมมนาทางวิชาการแห่งชาติเรื่องประชากรของประเทศไทย ครั้งที่ 2, (พระนคร: โรงพิมพ์สภาสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2508) หน้า 391

41 นิพนธ์ เทพวัลย์, ประชากรศาสตร์, (พระนคร: ไทยวัฒนาพานิช) หน้า 171

ในการศึกษาครั้งนี้ ได้ศึกษาถึงภูมิหลังทาง เศรษฐกิจของครอบครัวเด็กที่เป็น โรคนิ่วในทางเดินอาหาร เปรียบเทียบกับครอบครัวที่มีบุตร เจริญเติบโตปกติหรือไม่ขาดอาหาร ซึ่งเป็นคั้งหนึ่งอย่างหนึ่งที่แสดงให้เห็นว่า เด็กเหล่านี้ได้รับการเลี้ยงดูอย่างไร เพราะ ครอบครัวนับว่าเป็นสถาบันที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม หรือความประพฤติกของ เด็กยิ่งกว่า สถาบันอื่นใดทั้งสิ้น เด็กต้องอาศัยอยู่กับบิดามารดาหรือผู้ปกครอง เป็นระยะอันยาวนาน กว่าสถาบันอื่น บิดามารดาจึงควรถือเป็นหน้าที่อันสำคัญ ในการที่จะเอาใจใส่เลี้ยงดู บุตรของตนให้มีสุขภาพพลานามัยแข็งแรงและเจริญเติบโตสมวัย เพื่อเป็นแนวทางก้าว หน้าในชีวิตของเด็กต่อไป แต่จากสภาพที่เป็นจริง เด็กที่มีอายุต่ำกว่า 6 ปี ในแหล่ง เสื่อมโทรมหลังตลาดเปรมประชา ต้องประสบกับภาวะขาดอาหารเป็นส่วนใหญ่ และ เมื่อพิจารณาจากข้อมูลที่ทำการศึกษาเกี่ยวกับภูมิหลังทาง เศรษฐกิจของ ครอบครัวพบว่า

ก. อาชีพ หมายถึงกิจการที่บุคคลประกอบเพื่อเลี้ยงชีพของตน และ ครอบครัว จากการศึกษาพบว่า ครอบครัวที่สามารถยกระดับฐานะทางสังคมได้คั้งนั้น ขึ้นอยู่กับอาชีพของแต่ละครอบครัว⁴²

42 Richard F. Tomasson, "Social Mobility and Family Size in two High-Status Populations", Eugenics Quarlerty (Deapartment of Sociology University of Illinois, Vol XIII. No.2, 1966) p.119

ผลจากการศึกษาเปรียบเทียบอาชีพของบิดาที่มีบุตรขาดอาหารและบิดาที่มีบุตรเจริญเติบโตปกติ พบว่า มีความแตกต่างอย่างมากในทุกกลุ่มอาชีพระหว่างบิดาที่มีบุตรขาดอาหารและบิดาที่มีบุตรเจริญเติบโตปกติหรือไม่ขาดอาหาร โดยเฉพาะกลุ่มอาชีพค้าขายซึ่งได้แก่ การค้าขายเล็ก ๆ น้อย ๆ และหาบเร่ มีบิดาที่มีบุตรขาดอาหารประกอบอาชีพนี้ร้อยละ 100.0 ลำดับรองลงมา กลุ่มอาชีพที่มีความแตกต่างอย่างเห็นได้ชัดเจน คือ อาชีพกรรมกรโรงงานปูนซีเมนต์ มีร้อยละของบิดาที่มีบุตรขาดอาหารสูงกว่าบิดาที่มีบุตรเจริญเติบโตปกติ ร้อยละ 96.4 สำหรับกลุ่มอาชีพช่างฝีมือ รับจ้างทั่วไปและงานเกี่ยวกับบริการและกลุ่มอาชีพขับรถรับจ้าง มีความแตกต่างระหว่างบิดาที่มีบุตรขาดอาหารสูงกว่าบิดาที่มีบุตรเจริญเติบโตปกติในอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 84.2, 89.5 และ 83.3 ตามลำดับ เป็นที่น่าสังเกตว่า พ่อถึงกลุ่มอาชีพรับราชการและทำงานรัฐวิสาหกิจ ความแตกต่างระหว่างกลุ่มบิดาที่มีบุตรขาดอาหารและกลุ่มบิดาที่มีบุตรเจริญเติบโตปกติจะลดลงในอัตราส่วนที่น้อยกว่าทุก ๆ กลุ่มที่กล่าวมาแล้ว คือร้อยละ 71.4 เปรียบเทียบกับร้อยละ 28.6 และเป็นร้อยละสูงที่สุดในกลุ่มบิดาที่มีบุตรเจริญเติบโตปกติ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า กลุ่มอาชีพรับราชการ และรัฐวิสาหกิจ เป็นกลุ่มอาชีพที่ใช้ความรู้และมีรายได้แน่นอนกว่ากลุ่มอาชีพอื่น ซึ่งอาจจะมีผลทำให้เลี้ยงบุตรได้ดี สำหรับบิดาที่มีบุตรขาดอาหาร ในขณะที่ทำการสัมภาษณ์ว่างงานและปลดเกษียณ มีร้อยละเท่ากันคือร้อยละ 100.0 และมีอีกร้อยละ 100.0 ของบิดาที่มีบุตรขาดอาหารที่ไม่ทราบว่าประกอบอาชีพอะไร จากการศึกษาครั้งนี้จะเห็นว่าอาชีพของบิดาซึ่งเป็นหัวหน้าครอบครัวเป็นผู้ที่มีต้องรับผิดชอบในการเลี้ยงดูครอบครัว มีความสำคัญต่อการขาดอาหารของบุตร กล่าวคือ เด็กที่ขาดอาหารส่วนใหญ่บิดาประกอบอาชีพใช้แรงงาน คืออาชีพกรรมกร ช่างฝีมือ รับจ้างและขับรถ จะมีอัตราส่วนสูงกว่ากลุ่มบิดาที่มีบุตรเจริญเติบโตปกติอย่างเห็นได้ชัด และอัตราส่วนของความแตกต่างจะลดลงกว่าทุกกลุ่มในกลุ่มอาชีพรับราชการและรัฐวิสาหกิจ แสดงว่าอาชีพของบิดาเป็นสถานะทางสังคมที่น่าจะเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการขาดอาหารของบุตร (ตารางที่ 16)

ตารางที่ 16 อัตราส่วนร้อยละของบิลค่าที่มีบุตรขาดอาหารและมีบุตร เจริญเติบโตปกติ
จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

กลุ่มอาชีพของบิดา	ร้อยละ		
	ที่มีบุตรขาด อาหาร	ที่มีบุตรที่เจริญ เติบโตปกติ	รวม
ค้าขาย	100.0 (19)	—	100.0 (19)
กรรมกรโรงงานปูนซีเมนต์	96.4 (27)	3.6 (1)	100.0 (28)
ช่างฝีมือ เช่น ช่างก่อสร้าง ช่างไม้ ช่างเหล็ก	84.2 (16)	15.8 (3)	100.0 (19)
รับจ้างทั่ว ๆ ไป และงานเกี่ยวกับ บริการ	89.5 (17)	10.5 (2)	100.0 (19)
รับราชการและรัฐวิสาหกิจ	71.4 (15)	28.6 (6)	100.0 (21)
ขับรถแท็กซี่ รถเมล์ รถบรรทุก ๆ	83.3 (10)	16.7 (2)	100.0 (12)
ว่างงาน	100.0 (7)	—	100.0 (7)
ปลดเกษียณ	100.0 (2)	—	100.0 (2)
ไม่ทราบหรือไม่ตอบ	100.0 (3)	—	100.0 (3)
รวม	89.2(116)	10.8(14)	100.0(130)

ข. รายได้

รายได้ของครอบครัว เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การดำเนินชีวิตของแต่ละครอบครัวมีความแตกต่างกันออกไป ครอบครัวที่มีระดับรายได้สูงกว่าน่าจะเลี้ยงดูบุตรได้ดีกว่าครอบครัวที่มีระดับรายได้ต่ำกว่า ผลจากการศึกษาพบว่าระดับรายได้ต่ำสุด คือกลุ่มที่มีรายได้ต่ำกว่า 401-800 บาท จะมีอัตราส่วนสูงสุดในกลุ่มบิดาที่มีบุตรขาดอาหาร คือร้อยละ 98.2 ลำดับรองลงมาคือกลุ่มรายได้ 801-1200 บาท มีร้อยละของบิดาที่มีบุตรขาดอาหารสูงกว่าบิดาที่มีบุตรเจริญเติบโตปกติร้อยละ 92.1 เป็นที่น่าสังเกตว่าระดับรายได้ที่เพิ่มขึ้น ร้อยละของบิดาที่มีบุตรขาดอาหารจะลดลงในทางตรงกันข้ามเมื่อเปรียบเทียบกับร้อยละของบิดาที่มีบุตรเจริญเติบโตปกติ พบว่า จำนวนรายได้ที่เพิ่มขึ้นจะมีร้อยละเพิ่มขึ้นด้วย คือจากกลุ่มที่มีรายได้ 1601-2800 บาทขึ้นไปจะมีอัตราส่วนเพิ่มจากร้อยละ 22.2 และ 33.3 เป็นต้น (ตารางที่ 17)

ดังนั้นผลจากการศึกษาครั้งนี้ น่าจะสรุปได้ว่า ระดับรายได้ของบิดาน่าจะมีผลต่อการขาดอาหารของบุตร กล่าวคือ บิดาที่มีบุตรขาดอาหารจะมีอัตราส่วนของระดับรายได้ต่ำอยู่ในอัตราที่สูงกว่าบิดาที่มีบุตรเจริญเติบโตปกติและระดับรายได้ที่เพิ่มขึ้น ร้อยละของบิดาที่มีบุตรขาดอาหารจะลดลง แต่ร้อยละของบิดาที่มีบุตรเจริญเติบโตปกติจะเพิ่มขึ้น ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าบิดาที่มีบุตรขาดอาหารส่วนใหญ่จะอยู่ในกลุ่มที่มีระดับรายได้ต่ำซึ่งการมีระดับรายได้ต่ำ อาจจะเป็นข้อจำกัดของทรัพย์สินที่จะใช้จ่ายใช้สอย ในการดำรงชีวิตของครอบครัว โดยเฉพาะในการซื้ออาหารที่มีคุณค่าและจำเป็นสำหรับที่จะไปสร้างความเจริญเติบโตให้แกร่างกาย ซึ่งอาจเป็นสาเหตุสำคัญทำให้เด็กไม่ได้รับประทานอาหารที่มีคุณค่าในอัตราส่วนและปริมาณที่พอเพียงต่อความต้องการของร่างกายและทำให้ขาดอาหารในที่สุดก็เป็นได้

ตารางที่ 17 อัตราส่วนร้อยละของบิกาที่มีบุตรขาดอาหารและบิกาที่มีบุตร เจริญเติบโต
ปกติ จำแนกตามระดับรายได้

ระดับรายได้ของบิกา	ร้อยละ		
	บิกาที่มีบุตรขาด อาหาร	บิกาที่มีบุตร เจริญเติบโต ปกติ	รวม
ต่ำกว่า 401-800 บาท	98.2 (55)	1.8 (1)	100.0 (56)
801-1200 บาท	92.1 (35)	7.9 (3)	100.0 (38)
1201-1600 บาท	69.2 (9)	30.8 (4)	100.0 (13)
1601-2000 บาท	77.8 (7)	22.2 (2)	100.0 (9)
2001-2800 บาทและมากกว่า	66.7 (8)	33.3 (4)	100.0 (12)
ไม่ทราบหรือไม่ตอบ	100.0 (2)	-	100.0 (2)
รวม	89.2(116)	10.8 (14)	100.0(130)

ค. ความพอเพียงของรายได้

นอกจากจะศึกษาถึงระดับรายได้ของบิกาที่มีบุตร เจริญเติบโตปกติและ
บิกาที่มีบุตรขาดอาหารแล้ว การศึกษาถึงความพอเพียงของรายได้และรายจ่ายในแต่ละ
เดือนอาจชี้ให้เห็นได้ชัดเจนขึ้นเกี่ยวกับฐานะทาง เศรษฐกิจของครอบครัว โดยการศึกษา
เปรียบเทียบระหว่าง 2 กลุ่ม พบว่า บิกาที่มีบุตรขาดอาหารมีรายได้พอเพียงกับรายจ่าย
ทุกเดือนสูงกว่าบิกาที่มีบุตร เจริญเติบโตปกติ ร้อยละ 64.0 แต่เมื่อพิจารณากลุ่มที่มีราย
ได้พอใช้บางเดือนไม่พอบางเดือน ไม่พอส่วนใหญ่และไม่พอใช้ทุกเดือน พบว่า มีความ
แตกต่างอย่างชัดเจนในกลุ่มบิกาที่มีบุตรขาดอาหารสูงกว่ากลุ่มบิกาที่มีบุตร เจริญเติบโตปกติ

ร้อยละ 93.9, 93.9 และ 100.0 ตามลำดับ จากการศึกษาครั้งนี้จะเห็นว่าระดับรายไค้มีความสัมพันธ์กับความพอเพียงของรายจ่ายของครอบครัว กล่าวคือไค้ผลสอดคล้องกับการศึกษาดังกล่าวข้างต้นที่ว่า บิคาที่มีบุตรขาดอาหารมีรายไค้อยู่ในระดับต่ำกว่า บิคาที่มีบุตรเจริญเติบโตปกติ และอาจเป็นสาเหตุทำให้บิคาที่มีบุตรขาดอาหารส่วนใหญ่มีรายไค้ไม่พอกับรายจ่าย มีอัตราส่วนสูงกว่าบิคาที่มีบุตรเจริญเติบโตปกติเป็นอย่างมากก็ได้ (ตารางที่ 18)

ตารางที่ 18 อัตราส่วนร้อยละของบิคาที่มีบุตรขาดอาหารและบิคาที่มีบุตรเจริญเติบโตปกติ จำแนกตามความพอเพียงของรายไค้

ความพอเพียงของรายไค้และรายจ่าย ของบิคา	ร้อยละ		
	บิคาที่มีบุตร ขาดอาหาร	บิคาที่มีบุตร เจริญเติบโต ปกติ	รวม
รายไค้พอกับรายจ่ายทุกเดือน	64.0 (16)	36.0 (9)	100.0 (25)
พอบางเดือนไม่พอบางเดือน	93.9 (46)	6.1 (3)	100.0 (49)
ไม่พอส่วนใหญ่	93.9 (31)	6.1 (2)	100.0 (33)
ไม่พอทุกเดือน	100.0 (23)	—	100.0 (23)
รวม	89.2(116)	10.8(14)	100.0(130)

/ราย

จากระดับไค้ที่ต่ำและไม่พอเพียงกับการดำรงชีวิตของครอบครัว พบว่าบิคาที่มีบุตรขาดอาหาร ประมาณ 3 ใน 4 มีหนี้สิน คือร้อยละ 75.0 ไม่มีหนี้สินเพียงร้อยละ 23.3 และไม่ทราบว่าเป็นหนี้หรือไม่ร้อยละ 1.7 ลักษณะดังกล่าวนี้แสดงให้เห็นว่า ครอบครัวในแหล่งเสื่อมโทรมนี้ มีภาวะผูกพันกับหนี้สิน ทั้งนี้อาจจะเนื่องจากเหตุผลเกี่ยวกับการใช้จ่ายอันจำเป็นในการครองชีพประจำวัน เช่นเดียวกับค่าอาหาร

ค่าเช่าบ้าน ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเจ็บป่วย การศึกษาของบุตรและคาคอกเบี้ย เป็นต้น เพราะจากการศึกษาพบว่า บิดาที่มีบุตรขาดอาหารส่วนใหญ่ มีหนี้สินที่ต้อง เสียคอก เบี้ย โดยที่ไม่สามารถจะหาเงินคืนมาชำระหนี้ได้ บางครั้งต้องส่ง คอกเบี้ยเป็นระยะเวลา นาน ๆ บางรายเป็นหนี้เสียจนต้องยกทรัพย์สินหรือบ้านให้แก่เจ้าหนี้ก็มี

ง. อาชีพของมารดา

ในการศึกษาถึงภูมิหลังทาง เศรษฐกิจของ ครอบครัว เด็กที่ขาดอาหาร ในแหล่งเสื่อมโทรม จะไม่ศึกษาเฉพาะอาชีพของบิดาเท่านั้น แต่จะศึกษาถึงอาชีพของ มารดาคด้วย เพราะถือว่ามารดาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการ เลี้ยงดูบุตร การที่ มารดาต้องออกไปประกอบอาชีพนอกบ้าน อาจทำให้หน้าที่และความรับผิดชอบในการ เลี้ยงดูและอบรมสั่งสอนบุตรต้องลดน้อยลงไป และอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้บุตรขาด อาหารได้

ผลจากการศึกษา มารดาที่มีบุตรขาดอาหารส่วนใหญ่ประกอบอาชีพในสถาน บริการ, เป็นข้าราชการต่ำกว่าชั้นต่ำ และเป็นกรรมกร มีอัตราส่วนเท่ากัน คือ ร้อยละ 100.0 ลำดับรองลงมาคืออาชีพค้าขายเล็ก ๆ น้อย ๆ หรือหาบเร่ มีอัตราส่วนสูง กว่ามารดาที่มีบุตร เจริญเติบโตปกติ คือร้อยละ 85.7 เช่นเดียวกับในกลุ่มอาชีพเกี่ยวกับ งานฝีมือ ได้แก่ เย็บเสื้อผ้า ทำนมสูงกว่ามารดาที่มีบุตร เจริญเติบโตปกติ ร้อยละ 80.0 ดังนั้น น่าจะสรุปได้ว่า มารดาที่มีบุตรขาดอาหารส่วนใหญ่ มีอัตราส่วนในการประกอบ อาชีพสูงกว่ามารดาที่มีบุตร เจริญเติบโตปกติในทุกกลุ่มอาชีพ และการที่ต้องประกอบ อาชีพ อาจทำให้มารดาที่มีบุตรขาดอาหารไม่มีเวลาเพียงพอจะดูแลบุตรได้ในอัตราส่วน ที่สูงกว่ามารดาที่มีบุตร เจริญเติบโตปกติด้วยนั่นเอง

ตารางที่ 19

อัตราส่วนร้อยละของมารคาที่มีบุตรชาคอาหารและมารคาที่มีบุตร เจริญ
เติบโตปกติ จำแนกตามกลมอาชีพ

ประเภทอาชีพของมารคา	ร้อยละ		
	มารคาที่มีบุตร ชาคอาหาร	มารคาที่มีบุตร เจริญเติบโต ปกติ	รวม
งานฝีมือของสตรี เช่นเย็บเสื้อผ้า ทำขนม ทำดอกไม้	80.0 (12)	20.0 (3)	100.0 (15)
รับจ้างทำงานบ้าน งานครัว เลี้ยงเด็ก	77.8 (7)	22.2 (2)	100.0 (9)
ค้าขายเล็ก ๆ น้อย ๆ หรือหาบเร่	85.7 (24)	14.3 (4)	100.0 (28)
สถานบริการต่าง ๆ	100.0 (4)	— —	100.0 (4)
เป็นลูกจ้างที่มีรายได้แน่นอนตามโรงงาน	71.4 (5)	28.6 (2)	100.0 (7)
เป็นข้าราชการประจำต่ำกว่าชั้นตรี	100.0 (1)	— —	100.0 (1)
รับจ้างเป็นกรรมกรรายวัน	100.0 (6)	— —	100.0 (6)
ไม่ได้ทำงาน	94.7 (54)	5.3 (3)	100.0 (57)
ไม่ทราบหรือไม่ตอบ	100.0 (3)	— —	100.0 (3)
รวม	89.2(116)	10.8(14)	100.0(130)

และจากการศึกษาเฉพาะรายเด็กที่ชาคอาหาร พบว่า มีการใช้แรงงานของ
เด็กที่อายุต่ำกว่า 6 ปี ประกอบอาชีพดังนี้ ให้ชายหนังสือพิมพ์ ร้อยละ 3.3 ชาย
พวงมาลัย ร้อยละ 6.7 และช่วยมารคาขายของอื่น ๆ ร้อยละ 10.0 และที่ไม่ได้
ช่วยประกอบอาชีพ ร้อยละ 80.0

จากการศึกษาแสดงว่าสตรีที่เป็นมารดาในแหล่งเสื่อมโทรมเป็นจำนวนไม่น้อย
ต้องออกไปประกอบอาชีพเพื่อหาเงินมาจุนเจือครอบครัวและบางครั้งจำเป็นต้องนำบุตร
เล็ก ๆ ออกไปช่วย เช่นในกรณีที่ค้าขายหรือการไร่ให้เด็กช่วยประกอบอาชีพดังกล่าว
แล้ว แสดงว่า การไร้แรงงานมารดาและบุตรเป็นสัญลักษณ์แสดงว่ารายได้ไม่พอเพียง
ในครอบครัว⁴³

และจากการศึกษาเฉพาะราย ครอบครัวที่มีบุตรขาดอาหาร ยังพบอีกว่า
เนื่องจากความไม่พอเพียงของรายได้ ทำให้ครอบครัวต้องประสบกับปัญหาไม่มีเงินจะ
ซื้ออาหารบ้างเป็นครั้งคราว ร้อยละ 80.0 เคยมีปัญหาเช่นนี้เกิดขึ้นสม่ำเสมอ ร้อยละ
10.0 และครอบครัวที่ไม่มีปัญหาเช่นนี้ มีเพียงร้อยละ 10.0 เท่านั้น การที่ครอบครัว
ต้องประสบกับปัญหาเช่นนี้ วิธีการแก้ปัญหาของแต่ละครอบครัว คือ บางครอบครัว
ใช้วิธีการลดอาหารมื้อนั้น ๆ ร้อยละ 11.1 ยืมเงินเพื่อบริโภคอาหารร้อยละ 40.8
ยืมเงินญาติพี่น้องร้อยละ 37.0 และบางครอบครัวก็ซื้อของเงินเชื่อไว้ออน ร้อยละ 11.1

จากลักษณะทางเศรษฐกิจของครอบครัวดังกล่าวแล้ว ย่อมจะมีผลต่อการเลี้ยงดู
บุตรด้วย จากการวิเคราะห์ข้อมูลบุตรที่อายุต่ำกว่า 6 ปี ต้องอดอาหารเนื่องจากมีกา
รขาดเงินซื้อหามาให้รับประทาน มีจำนวนร้อยละ 51.9 และที่ไม่เคยอดอาหาร
ร้อยละ 48.1 เมื่อพิจารณาจากจำนวนครั้งที่บุตรต้องอดอาหารเนื่องจากไม่มีเงินจะซื้อ
ในระยะ 1 เดือน ที่อดอาหาร 1 ครั้ง มีจำนวนร้อยละ 35.7 อดอาหาร 2 ครั้ง
และ 3 ครั้ง ร้อยละ 28.6 เท่านั้น และที่มากกว่า 3 ครั้ง ร้อยละ 7.1 นอกจากนี้
ยังพบอีกว่าลักษณะที่เด็กอดอาหารส่วนใหญ่จะอดเฉพาะมื้อร้อยละ 92.9 อดอาหาร
ทั้งวัน ร้อยละ 7.1 เมื่อพิจารณาจากข้อมูล แสดงให้เห็นว่า เด็กที่มีอายุต่ำกว่า 6 ปี

จำนวนมีใช้น้อยที่คงประสพกับภาวะอดอาหารอยู่เสมอ เนื่องจากครอบครัวยากจน
ไม่มีเงินเพียงพอที่จะสนองความต้องการเกี่ยวกับปัจจัยในเรื่องอาหารได้